

dună pe toate la un loc și 'ntinse peste câmpia întreagă un vël de 'ntunecime.

Inșă, cu cât trăsura se cufunda mai mult în munți, cu atât greutatele se făceau mai mari din pricina noroiului și-a bolovanilor.

Toată ziua ploase și la munte fusese furtună; înainte de amiază, cerul se 'ncărcase de nouri, aerul era umed dar liniștit; peste câțva timp însă vântul începu să sufle cu tărie, clătinând și desfrunzind arborii; nouri se grămadiseră din toate părțile și 'n 'curând ploaia 'ncepu să toarne; toată vremea fulgerile despicau cerul și tunetele făceau să se cutremure munții și văile. Bistrița se umflase și rupsese bucăți întregi de maluri; multe plute fură sfărâmate și remășițele lor coborau acum cu iuteală în spre Piatră. Pe la ora una după miezul nopții urma să fie pohoiu mare și plutașii lucrau într'una pe maluri. Subprefectul luase măsuri spre a 'ntimpina răul, dar toate 'ncercările sale remaseră zadarnice: de mai nainte încă se făcuseră o mulțime de stricăciuni și 'ntre altele herăstrăul din vale fu sfărâmat cu totul. Pe malul Bistriței, un mare număr de plutași stătură până târziu; dar intunericul devenind prea mare: ei se 'mprăștiară în 'curând și tăcerea se 'ntinse 'n vale ca și la curte.

În timpul acesta, Leon Valerianu trimisese p'un credincios al său la Maria și-o 'nștiință despre toate amănuntele întâlnirii lor; ea trebuia să'l aștepte pe la un-spre-zece ceasuri din noapte la marginea grădinei.

«Soarta a voit să fiu a mea, și a mea vei fi orice
«s'ar putea să se mai întâmple de-acum înainte.

«La revedere peste Carpați!» Astfel sfîrșea Velerianu scrisoarea sa.

Maria, cînd o primi incepu să tremure; inima ei de femeie slăbi pentr'un minut, mîntea 'i era turburată și nenorocita fată umbla 'n dreapta și 'n stînga cuprinsă de cel mai mare neastîmpăr.

Cînd furtuna se desbină 'n munți și 'n vale, ea crezu că Velerianu n'are să mai vină, și spaima o cuprinse din nou căci cununia putea să se facă a doua zi; dar cu venirea nopții, ea se liniști și merse de vr'o două ori să vază locul pe care îl însemnase iubitul ei.

Curtea era tăcută.

Hristea Cozmescu juca cărțile cu subprefectul, ear cucoana Agripina se 'ntinsese pe o canapea și netezea motanul ei favorit. Mama Ileana se 'nvîrtea la deal și la vale; se ivea incetișor pe la ușă, se uita cu grijă la toți, și-apoi alergă îndată în odaie la Maria. Afară era o 'ntunecime groaznică și nu se mai auzea cel mai mic vuet afară de freamătul frunzelor.

Cînd bătură unsprezece la ceasornicul din sufragerie, Maria 'și puse repede un mantel în spate și se furișă în grabă spre locul întîlnirii. Leon o aștepta acolo de vre-o jumătate de ceas. Fără a spune un singur cuvînt, ea încălecă pe armăsarul ce 'i adusese transilvăneanul și, urmată de acesta, se făcu nevăzută.

Îndată ce fură la oare care depărtare de curte, tinerii o apucară la goană; treapătul cailor însă era atît de tare, în cît se auzea din toate părțile. Bucătarul Dănilă, care era foarte fricos, sculă pe Safta.

— Aleargă și spune că vin hoții !

— Vine Condrea ! strigă Safta, și se repezi înspăimântată spre salon.

Subprefectul Anton se sculă și eși afară ; Hristea se apropia de cucoana Agripina și voi s'o liniștească.

— Aleargă mai bine la Maria ; să nu cumva să afle...

Hristea se întâlni drept în ușă cu Petrache Zloțescu.

— Foc ! strigă acesta... grăbiți-vă, căci nu este timp de pierdut. . . arde și bucătăria și grajdurile și...

Cucoana Agripina alergă îndată afară mai mult moartă de cât vie și se uită cu groază 'n jurul ei.

Era o fumărie mare și para începuse să se arate pe unele locuri ; toată curtea era 'n picioare : slugile umblau năuce în coace și 'n colo fără a da vre-o mână de ajutor. Caii scăpaseră din grajd și fugeau spărieți în spre poartă ; un stog de fân se aprinsese lângă grădină și lumina ca zioa partea din spre dealuri ; scândurile plesneau și grinzile cădeau cu vuet, pe când limbile de pară se 'nălțau tot mai mari și mai amenințătoare.

Focul izbucnise dintr'o mulțime de părți de-o dată ; așa în cât se răspândi fără de veste și cuprinse într'o clipă curtea 'ntreagă dintr'un capăt până la altul. Bucătăria și odăile slugilor, cari erau de butuci, ardeau ca luminarea. Urșii scăpaseră și ei din ursărie și o apucaseră la goană spre pădure ; șoimuz lătra groaznic și sute de lătrături îi răspundeau din vale și din sat.

— Unde-i Iorgu? căutați pe Maria! țipa cucoana Agripina alergând desperată prin ogradă.

— Liniștește-te cucoană Agripină, 'i zicea subprefectul, care era mai galben de cât toți.

— Iorgule! Mario! striga soția lui Negradi într'una, fără a mai lua sama la focul ce o 'n-vêluia.

De-odată un trosnet ingrozitor făcu să se cutremure pământul: un zid se risipi și palalaia se întindea și mai mare.

Hristea Cozmescu umbla nebun prin ogradă și 'ntreba pe toți unde este Maria; o căuta prin toate odăile, dar în zadar; cucoana Agripina 'și smulgea părul și subprefectul se uita cu groază 'n jurul său.

— A fugit! a fugit! striga Hristea... a plecat cu hoțul de ungur.

La vederea curților ce ardeau și față cu des-nădăjduirea cucoanei Agripinii, mama Ileana, 'și perduse mințile și acum spunea toate cele întemplate.

— Repede un cal... un cal și la graniță după dênșii!... dă pușca, revolverul, răcnea Hristea fără să-și dea sama de ce face.

Focul cuprinse și casa și căardacul și eșea acum pe uși și pe ferești.

În acest minut sosi vizitiul Iftimie galben și prăpădit; fața și hainele lui erau pline de sânge.

— Ce este? 'l întrebă subprefectul.

— Aleargă 'n sat cucoane, găfăia Iftimie, și cuvintele lui deabea se auzeau; aleargă, că pe cuconul Iorgu... l'or...

Suprefectul și cu Zlotescu se'uitară unul la altul și un inspăimântător prepus trecu prin mintea lor; cucoana Agripina căzu leșinată.

Cu tot vuetul și 'nvălmășeala, ei auziră câteva detunături în depărtare; curând deosebiră și dăruitul unei trăsuri, care venea în goana cea mai strașnică... tropotul se apropia din ce în ce mai tare, cu o repeziciune neauzită; peste o clipă, trăsură intra în curte și se opri dinaintea lui Anton și a lui Zlotescu: scaldat în sânge, în fundul trăsurei, Alecu Negradi zăcea mort.

Fulger și răsunase !...

Peste o săptămână de la această întâmplare se răspândi vestea că țărani de dincolo s'au rescutat și că banda lui Condrea, izbutind să se unească cu aceea a lui Huzum din Transilvania, făcea să se cutremure districte întregi sub conducerea unui vajnic căpitan de haiduci: Toader Fulger.

FINE

hai mincinos Ataul

*Putregaiuri
fără brațe. Se po-
trivia cu cupin
aster slabă picea*